

venelega in zamrznjenega. Neokretni robovi, ki so nam ravnokar pretili s svojim mrzlim obrazom, so kakor živi, ko jih zadene čvrstejši sijaj.

Ako si dobro predočimo to naravo na severu, umevamo, od kod prihaja tista sila, ki napolni dušo s hrepenenjem prodirati naprej in naprej proti severnemu tečaju, ne vprašaje po težavah in zaprekah onih krajev.

Meseca vinotoka se Spitzbergija odene bolj na debelo s sneženo haljo in pokoplje se pod gosteje nabranimi visokimi gubami ledenega plašča, ko solnce zapušča te kraje in se vsa narava pripravlja za hudo zimo.

Solnce, ki poseva zadnje dni za kratke ure izpod obzorja, ni več prejšnje vse oživljajoče solnce, ki deli stvarjem življenje in rast: to je nekako mrzlo solnce, ki postarani naravi ponuja zadnje obledele žarke k žalostnemu slovesu; to je solnce na pol že premagano od zmagujoče mrzle teme. Le včasih še posveti nekaj medle rudečice čez sive in mrzle pokrajine. Tanke mrenaste meglice plavajo kakor žareča jadra nad tonečo solnčno zvezdo, ki ponuja zadnjikrat deželi blišč svoje divne lepote. Naposled prepregajo mežave čede meglá z nepremagljivo silo nebo, zatemné zadnjo žarno solnčno svetlobo ter pregnejo deželo s trojno temoto. Arktična noč nastane in pogrezne ledene puščave v kruto zimo.

Zatonil je vir zemske luči. Le tanka nitka svetlobe, žarnemu razorju jednaka, loči začetkom — potem pa tudi ta izgine — temno oblo našega svetá od mračnega svetovnega prostora. Neki blede pómrak, zmes bledobe in rudečine, ostane za nekaj dnij na oboku nad zatonivšim solncem. Ta zadnji svetlikasti obok se znižuje dan na dan, vse stvari izgubé svoje sence; čim dalje bolj tužno tulijo mrzli vetrovi, ki prepihujejo temne kupe ledenih škrljij. Mrzleje in mrzleje je po ledeni puščavi. Z ledom pokrito morje je pa topleje kakor zrak nad njim. Kadar se kje pretrga ledena odeja, izpuhteva izpod ledú ledeni, dimasti sopar. To je tista ledena megla, ki preobleče in pobeli vse stvari kakor pri nas ob mrzlih jutrih, da je kar vse

kosmato, kakor bi bilo obsuto z volnatim perjem. To je ivje.

Jasne zvezdatne noči pa so vendarle prijetne. Razkosano ledovje s svojo sneženo odejo se vidi čisto in svetlo kakor alabaster; nad glavo se popotniku razpenja z zvezdami obsuti obok sivkasto-višnjevega neba. Dokler solnce še ni zatonilo pregloboko pod obzorjem, se vidijo opoldne proti jugu nad rudečkastim obokom vijoličaste tančice zmrznjenih soparjev, ki izpuhtevajo iz novih razpok po ledovju.

V jasnih nočeh, posebno ob ščipu, ima svetloba lune in njen odsev na belih sneženih tleh tako moč, da se dá čitati srednje-debeli tisek. A toliko da se pooblači in skrije luna za meglami, nastane takoj taka tema, da na streljaj daleč ne ločiš psa od lisice. Julij Payer pripoveduje, da bi mu bili tovariši ustrelili priljubljenega psa „Sumbu“, češ lisica je, ako bi ne bil sam pristopil o pravem času. In ko se je meseca listopada pri tepel mlad medved blizo ladije, so petnajst korakov daleč streljali vanj pa v temi — bilo je ob mlaju — niso toliko razložili, da bi ga bili zadeli.

Ako greš ob takem času le malo streljajev od ladije, pa je ne vidiš več. Puško moraš nositi napeto pod pazduho, zakaj iz bližnjega brloga, iz razpoklin in prepadov med ledom stopi nenadoma pred-te medved. Ako bi po snegu hodé ne vtiskoval svojih stopinj in delal sledú, še zašel bi v najbližji okolici.

Le semtertje prinesó v takih temnih nočeh ognjeni prikazki na nebu — meteori — in severna luč nekaj svetlobe.

Ko pa luna zopet posije na nebu, odkrije se ti razsvetljena okolica daleč na okrog. Lovec lazi sedaj po leskečih obronkih in po grobljah razkosanega ledú, lazi in občuduje samotno lepoto malih gladkih planjav, po katerih še nobena sila ni razkosala ravnega ledú.

Brodarja pa obhajajo žalostne misli, ko se ozira na zamrznjeno ladijo. Zakaj neki in od kodi tužne misli? Koga, naj je najsrčnejši junak, ne bi mučila negotovost, ali pride in kdaj pride iz takih ledenih oklepov. Vse